

§ 235

Sosiaali- ja terveyslautakunnan vastaus HUSin hallituksen esitykseen psykiatrian alan toimintojen yhdistämistä koskevan valmisteluhankkeen käynnistämisestä

HEL 2020-006893 T 00 01 06

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa seuraavan vastauksen HUSin hallituksen 18.5.2020 tekemään esitykseen psykiatrian alan toimintojen yhdistämistä koskevan valmisteluhankkeen käynnistämisestä:

"Helsingin kaupungin strategisena tavoitteena on kansallisen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman mukainen sosiaali- ja terveyspalvelujen erityis- ja peruspalvelujen integraatio sekä asiakkaan tarpeiden mukainen palvelukokonaisuus. Helsingissä kaupungin itse tuottama psykiatrinen erikoissairaanhoido on kiinteä osa tätä palvelukokonaisuutta.

Kaupungin psykiatrinen erikoissairaanhoido tuottaa perustasolle matalan kynnyksen maksuttoman mielenterveyspalvelun (Mieppi), terveystieteiden ja lapsiperheiden palvelujen mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajat, palveluseteli-lyhytterapiat, psykofyysisen fysioterapian sekä psykiatrisen konsultaation.

Psykiatrinen erikoissairaanhoido on integroitu sosiaali- ja terveystoimialan terveys- ja hyvinvointikeskuksiin ja niissä erityisesti paljon palvelua tarvitsevien tuen prosessiin. Tavoitteena on laadukkaan psykiatrisen hoidon yhteydessä tarjota asiakkaalle kattavat ja räätälöidyt päihdehuollon, perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon, fysioterapian ja sosiaalityön palvelut moniammatillisesti. Asiakkaalle nimetään palvelukokonaisuutta hänen kanssaan koordinoiva yhteyshenkilö. Psykiatrisen hoidon painopiste on avopalveluissa, joita kehitetään ja vahvistetaan aktiivisesti siten, että sairaalahoidon tarve vähenee.

Helsingissä psykiatrinen erikoissairaanhoido ja sosiaalihuollon mielenterveysasumispalvelut ovat samassa organisaatiossa. Tällä varmistetaan psykiatrisen hoidon ja asumispalvelujen saumaton palveluketju ja toteutetaan Helsingin tavoitteita asunnottomuuden vähentämisessä.

Kaikkien psykiatrian alan toimintojen yhdistäminen HUS-psykiatriaan nähdään nykytilanteessa edellä kuvattujen kaupungin tavoitteiden kannalta riskinä. Psykiatrisen erityisen tuen tarpeessa olevan asiakasryhmän kuin myös varhaisen vaiheen mielenterveystyön sijoittuminen terveys- ja hyvinvointikeskuksen kokonaisvaltaisen palvelun piiriin edistää

Helsingin kaupunkistrategian terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisen tavoitetta.

Laakson yhteissairaalan valmistumisen yhteydessä on kuitenkin tarkoituksenmukaista yhdistää Helsingin kaupungin ja HUSin psykiatrisen sairaalahoidon yhteen organisaatioon. Sairaaloimintojen hallinnollinen yhdistäminen on syytä tehdä riittävän ajoissa, viimeistään kaksi vuotta ennen sairaalan valmistumista, joka tämänhetkisten tietojen perusteella toteutuu vuonna 2026.

Sairaaloimintojen hallinnollista yhdistämistä ei ole vielä tarkoituksenmukaista aloittaa, vaan kehittämisresurssit on nyt syytä kohdistaa psykiatrian avo- ja sairaalahoidon sekä asumispalvelujen yhteistyön kehittämiseen terveys- ja hyvinvointikeskuksen palvelukokonaisuuden piirissä. Kehitystyössä valmistaudutaan sujuviin hoitoketjuihin tulevan Laakson yhteissairaalan psykiatrisen sairaalahoidon kanssa.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että kansallisen sote-uudistuksen ollessa vielä kesken ei ole syytä käynnistää mittavia uusia organisatorisia muutossuunnitelmia. Suunnittelu on parempi aloittaa vasta sitten kun tiedetään, millainen uusi sote-malli on Helsingin kaupungin ja Uudenmaan osalta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Mielenterveyden tukeminen ja psykiatristen sairauksien hoito sekä näihin liittyvä kuntoutus on laaja porrastettu kokonaisuus, joka käsittää erilaiset ennalta ehkäisevät ja matalan kynnyksen palvelut sekä eri tasoiset avo- ja sairaalapalvelut. Palvelukokonaisuuden yksilöllinen suunnittelu yhdessä henkilön ja hänen läheistensä kanssa sekä toteuttaminen hyvin integroituna kokonaisuutena on edellytys palvelujen myönteisille vaikutuksille terveyteen ja hyvinvointiin. Mielenterveyspalvelujen lisäksi voidaan tarvita useita muitakin palveluja, kuten päihdehoitoa ja asumispalveluja. Kokonaisuuden hallintaa voi edesauttaa se, että palvelut järjestetään yhden organisaation tuottamina."

Käsittely

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sami Heistaro: Lisätään lausuntoehdotuksen kuudennen kappaleen viimeiseen virkkeeseen seuraavasti (lisäys ISOILLA kirjaimilla): "Sairaaloimintojen hallinnollinen yhdistäminen on syytä tehdä riittävän ajoissa, VIIMEISTÄÄN KAKSI VUOTTA ennen sairaalan valmistumista, joka tämänhetkisten tietojen perusteella toteutuu vuonna 2026."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sami Heistaro)

Jaa-äännet: 1
Reko Ravela

Ei-äännet: 8

Mukhtar Abib, Tapio Bergholm, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 4

Katju Aro, Cecilia Ehmrooth, Riia Järvenpää, Alekski Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sami Heistaron vastaehdotuksen äänin 8 - 1 (tyhjää 4).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 HUSin hallituksen pöytäkirjaote 18.5.2020 § 70 nimi peitetty

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Helsingin ja Uudenmaan
sairaanhoidopiiri

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-

01.12.2020

Asia/5

täntöönpano

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää antaa seuraavan vastauksen HUSin hallituksen 18.5.2020 tekemään esitykseen psykiatrian alan toimintojen yhdistämistä koskevan valmisteluhankkeen käynnistämisestä:

"Helsingin kaupungin strategisena tavoitteena on kansallisen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman mukainen sosiaali- ja terveyspalvelujen erityis- ja peruspalvelujen integraatio sekä asiakkaan tarpeiden mukainen palvelukokonaisuus. Helsingissä kaupungin itse tuottama psykiatrinen erikoissairaanhoido on kiinteä osa tätä palvelukokonaisuutta.

Kaupungin psykiatrinen erikoissairaanhoido tuottaa perustasolle matalan kynnyksen maksuttoman mielenterveyspalvelun (Mieppi), terveystasemien ja lapsiperheiden palvelujen mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajat, palveluseteli-lyhytterapiat, psykofyysisen fysioterapian sekä psykiatrisen konsultaation.

Psykiatrinen erikoissairaanhoido on integroitu sosiaali- ja terveystoimialan terveys- ja hyvinvointikeskuksiin ja niissä erityisesti paljon palvelua tarvitsevien tuen prosessiin. Tavoitteena on laadukkaan psykiatrisen hoidon yhteydessä tarjota asiakkaalle kattavat ja räätälöidyt päihdehuollon, perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon, fysioterapian ja sosiaalityön palvelut moniammatillisesti. Asiakkaalle nimetään palvelukokonaisuutta hänen kanssaan koordinoiva yhteyshenkilö. Psykiatrisen hoidon painopiste on avopalveluissa, joita kehitetään ja vahvistetaan aktiivisesti siten, että sairaalahoidon tarve vähenee.

Helsingissä psykiatrinen erikoissairaanhoido ja sosiaalihuollon mielenterveysasumispalvelut ovat samassa organisaatiossa. Tällä varmistetaan psykiatrisen hoidon ja asumispalvelujen saumaton palveluketju ja toteutetaan Helsingin tavoitteita asunnottomuuden vähentämisessä.

Kaikkien psykiatrian alan toimintojen yhdistäminen HUS-psykiatriaan nähdään nykytilanteessa edellä kuvattujen kaupungin tavoitteiden kannalta riskinä. Psykiatrisen erityisen tuen tarpeessa olevan asiakasryhmän kuin myös varhaisen vaiheen mielenterveystyön sijoittuminen terveys- ja hyvinvointikeskuksen kokonaisvaltaisen palvelun piiriin edistää Helsingin kaupunkistrategian terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisen tavoitetta.

Laakson yhteissairaalan valmistumisen yhteydessä on kuitenkin tarkoituksenmukaista yhdistää Helsingin kaupungin ja HUSin psykiatrinen

sairaalahoito yhteen organisaatioon. Sairaaloimintojen hallinnollinen yhdistäminen on syytä tehdä riittävän ajoissa ennen sairaalan valmistumista, joka tämänhetkisten tietojen perusteella toteutuu vuonna 2026.

Sairaaloimintojen hallinnollista yhdistämistä ei ole vielä tarkoituksenmukaista aloittaa, vaan kehittämisresurssit on nyt syytä kohdistaa psykiatrian avo- ja sairaalahoidon sekä asumispalvelujen yhteistyön kehittämiseen terveys- ja hyvinvointikeskuksen palvelukokonaisuuden piirissä. Kehitystyössä valmistaudutaan sujuviin hoitoketjuihin tulevan Laakson yhteissairaalan psykiatrisen sairaalahoidon kanssa.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että kansallisen sote-uudistuksen ollessa vielä kesken ei ole syytä käynnistää mittavia uusia organisatorisia muutossuunnitelmia. Suunnittelu on parempi aloittaa vasta sitten kun tiedetään, millainen uusi sote-malli on Helsingin kaupungin ja Uudenmaan osalta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Mielenterveyden tukeminen ja psykiatristen sairauksien hoito sekä näihin liittyvä kuntoutus on laaja porrastettu kokonaisuus, joka käsittää erilaiset ennalta ehkäisevät ja matalan kynnyksen palvelut sekä eri tasoiset avo- ja sairaalapalvelut. Palvelukokonaisuuden yksilöllinen suunnittelu yhdessä henkilön ja hänen läheistensä kanssa sekä toteuttaminen hyvin integroituna kokonaisuutena on edellytys palvelujen myönteisille vaikutuksille terveyteen ja hyvinvointiin. Mielenterveyspalvelujen lisäksi voidaan tarvita useita muitakin palveluja, kuten päihdehoitoa ja asumispalveluja. Kokonaisuuden hallintaa voi edesauttaa se, että palvelut järjestetään yhden organisaation tuottamina."

Esittelijän perustelut

Kokouksessaan 18.5.2020 § 70 HUSin hallitus päätti esittää Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnalle, että

1. HUS ja Helsinki toteuttavat loppuvuoden 2020 aikana valmisteluhankkeen, jossa laaditaan esitys HUSin ja Helsingin valmistelun aikana määritettävien psykiatrian alan toimintojen yhdistämisestä siten, että

a. valmistelu käsittää sekä yhdistymistä koskevan esityksen laatimisen kummankin osapuolen toimivaltaisille viranomaisille että yhdistämisen toteutussuunnitelman ja

b. tavoiteaikatauluna on, että päätös toimintojen yhdistämisestä voidaan tehdä vuoden 2021 alussa ja toimeenpanna vuoden 2022 alussa ja

01.12.2020

Asia/5

c. hankkeen valmistelussa tulee kuulla sekä palvelujen käyttäjiä että kummankin osapuolen henkilöstöä ja hyödyntää soveltuvin osin kokemuksia vastaavista muualla maassa toteutetuista hankkeista sekä

2. HUS ja Helsinki nimeävät kumpikin yhden vastuuhenkilön vastaamaan edellä kuvatun hankkeen toteuttamisesta; hankkeen valmistelussa voidaan hyödyntää organisaatioiden osaamista ja tarvittaessa ostopalveluja.

Koko HUSin hallituksen päätös on tämän esityslistan liitteenä 1.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 HUSin hallituksen pöytäkirjaote 18.5.2020 § 70 nimi peitetty

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin ja Uudenmaan
sairaanhoitopiiri

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.11.2020 § 226

HEL 2020-006893 T 00 01 06

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

17.11.2020 Pöydälle

01.12.2020

Asia/5

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Karita Toijosen ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi